

Kopie aan
Beatum + MT
20/8/95

Met een paar tientjes de straat weer op moeten, in de wetenschap dat daar niets op je wacht. Geen huis, geen baan, geen vrienden en geen toekomst. Voor circa driekwart van alle ex-gedetineerden lijkt recidive hierdoor de weg van de minste weerstand. Bij Stichting Exodus in Den Haag hebben ze dat omgedraaid. Na een jaar in het woon-werkproject slaagt driekwart erin uit de bajes te blijven en een normaal bestaan op te bouwen. Met werkgeversorganisatie NCW West-VNO is onlangs afgesproken dat zij banen zullen zoeken voor de cliënten van Exodus.

Patrick Linders

De straat op worden geschopt met niets in het vooruitzicht. Jan Prins, voorzitter van de Westlandse kring van NCW West-VNO, schetst dit sombere beeld verschillende malen tijdens de bijeenkomst in het Penitentiair Complex Scheveningen. Daar ondertekenden de werkgevers begin juni het convenant 'Werken aan de Toekomst'. Contractpartner was de interkerkelijke Stichting Exodus uit Den Haag, die zich ten doel stelt ex-gedetineerden aan een toekomstperspectief te helpen. De Westlandse ondernemersvereniging heeft zich bereid verklaard daar een handje bij te helpen. NCW West-VNO roept leden en niet-leden in de regio Haaglanden op om cliënten van Exodus een serieuze kans te geven als er vacatures of werkervaringsplaatsen zijn. Een soortgelijk convenant werd vorig jaar met de Haagse kring van NCW West-VNO gesloten. Door de trajectbegeleiding van Exodus zijn inmiddels zo'n 25 ex-gedetineerden aan werk geholpen, waarvan vier door bemiddeling van NCW West-VNO.

Convenant tussen hulpverlening en werkgevers over banen voor ex-ge

Een baan, een huis, een vriendin..

Het eerste project van Exodus was het Open Huis, dat begin jaren tachtig in een kelder werd ingericht om de band tussen het justitiepastaoraat en gedetineerden niet te laten verwateren na hun vrijlating. Intussen heeft de Stichting drie panden in het sjeke Haagse Statenkwartier, waar nu vijftien mensen wonen. In principe is het project toegankelijk voor iedere ex-gevangene. Wel is er een aantal contra-indicaties. Exodus-coördinator *Roel de Bruijn*: 'Ze moeten in ieder geval een half jaar aantoonbaar *clean* zijn geweest. Verder wordt tijdens twee intakegesprekken getoetst of mensen wel gemotiveerd zijn.' Het begeleidwonen project wordt gecombineerd met een fietsenwerkplaats en een eetcafé. Daar kunnen de ex-gedetineerden de eerste twee tot drie maanden weer aan een werkomgeving wennen. Daarna moet buiten de deur een baan worden gevonden. De oud-gevangenen mo-

gen maximaal een jaar bij Exodus wonen, want de stichting is nadrukkelijk geen kamer-verhuurbedrijf. Tijdens hun verblijf in het project krijgen de cliënten psycho-sociale begeleiding, maar daarnaast is het volgens De Bruijn ook van groot belang dat er 'iets concreets' is om naar toe te werken: 'Een baan, een huis, een vriendin..'

Ballast

Volgens bestuursvoorzitter ds. Jan Eerbeek, tevens gevangenispredikant in de Scheveningse bajes, zijn de activiteiten van Exodus een aanvulling op het reguliere reclasseringswerk. 'In de praktijk blijkt dat gedetineerden het pastoraat eerder hun vertrouwen schenken. Ook is het laagdrempeliger.' Exodus begeleidt zo'n 20 mensen per jaar, waarbij de eerste contacten al tijdens de detentie gelegd worden.

Max. Doorrijhoogte 3.90m

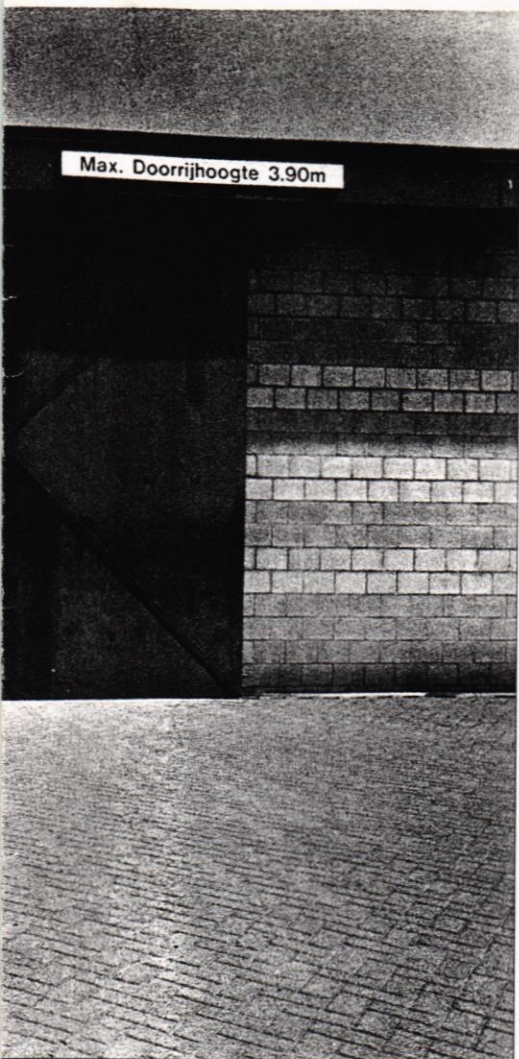

Foto: Wim Oskam

gedetineerden

...vriendin...

De bewoners van de stichtingspanden zijn gemiddeld 25 jaar oud en over het algemeen laag geschoold. Ze hebben weinig werkervaring en zijn bijna allemaal aan de drugs geweest. Een groep die je dus met recht 'onbemiddelbaar' zou kunnen noemen. Toch

Prins koestert bewust geen al te hoge verwachtingen. 'Maar zelfs als het er maar één is, vind ik dat we al wat gepresteerd hebben.' Hij voelt er niet voor de leden van de vereniging onder druk te zetten om mee te werken aan het project. 'Dan leg je een basis voor mislukking. Als je als organisatie zo'n project 'adopteert', is er al een *commitment*.' Maar wat wordt de werkgever er nu zelf wijzer van? 'Ondernemers zijn niet alleen maar op winst uit,' stelt Prins. 'Die 'C' in de naam NCW betekent toch dat je daarop kunt worden aangesproken.'

Maar verder is een ondernemer geen maatschappelijk werker en dat wordt ook niet verwacht. Een begeleider van Exodus houdt te allen tijde een vinger aan de pols, bemiddelt bij conflicten en geeft antwoord op vragen van beide partijen. Om het project aan werkgeverszijde te coördineren heeft NCW West-VNO een commissie aangesteld van drie 'bekwame mensen'.

Met de ondertekening van het convenant met de werkgevers komt er voor Exodus-coördinator De Bruijn een einde aan het 'zoeken naar baantjes'. Hij gaat de komende tijd zijn aandacht richten op het uitbouwen van de contacten met woningbouwverenigingen. 'Als iedere corporatie in Den Haag nu eens drie woningen ter beschikking zou stellen, dan hoeven we onze jongens niet de schimmige particuliere markt op te sturen.' Maar omdat het puntensysteem juist is afgeschaft, is het ook voor de verenigingen een moeilijk moment om iets toe te zeggen, weet De Bruijn.

'Al is het er maar één, dan hebben we al wat gepresteerd'

sluit die ballast uit het verleden niet uit dat zij kunnen voldoen aan de eisen die werkgeversvoorzitter Prins aan ze stelt. 'Ze moeten gemotiveerd zijn om een ander leven te gaan leiden en een volwaardig lid van de samenleving te worden. Daarvoor hebben ze een 'brug' nodig die die vastigheid dichterbij brengt. Die functie willen wij vervullen, ook al omdat deze mensen normaal niet bij een bedrijf binnenkomen.'

Wiel

'Exodus heeft zich bewezen, en liever dan het wiel opnieuw uit te vinden kan je beter aansluiten bij een goed concept,' zegt *Jako Groeneveld*, unitleider van de afdeling reclassering van het Leger des Heils in Utrecht. En bestuurssecretaris van het op 12 april van dit jaar opgerichte Exodus-Utrecht.

Naar een eigen pand wordt nog gezocht, maar dat is niet eenvoudig. Altijd be-

Het Project: 'Werken aan de Toekomst'

Doel: perspectief bieden aan ex-gedetineerden. Zij verblijven een jaar in het woon-werkproject, in welke periode een baan en een huis worden gezocht.

Uitvoerenden: interkerkelijke Stichting Exodus Den Haag, Stichting Reclassering Nederland en NCW West-VNO kring Westland en Den Haag. Voor projectdeelnemers (en jongeren die via de reclassering voor ambulante behandeling worden aangemeld) worden vacatures en werkervaringsplaatsen gezocht.

Kosten: ruim f500.000,- per jaar.

Financiering: f149.000,- van de gemeente Den Haag (onder meer in het kader van het programma Maatschappelijk Herstel), f30.000,- van VWS, en f15.000,- van de kerken (uit Den Haag, de regio en landelijk). Daarnaast hebben zo'n vijftien fondsen bijgedragen, waaronder het Juliana Welzijns Fonds met f115.000,-. De Stichting Reclassering Nederland kwam met f15.000,- over de brug en donaties van particulieren zijn al jaren goed voor zo'n f20.000,-.

staat het risico dat de buurt in opstand komt. Groeneveld is blij dat hij kan verwijzen naar het Haagse voorbeeld. 'Die zitten al jaren in een van de duurste wijken van Den Haag en er zijn heel weinig klachten over overlast.'

Begin volgend jaar moet er worden gestart met een man of acht. Het nieuwe project maakt ge-

bruik van de bestaande samenwerkingscontacten, zoals die met de Stichting Baan. Daar zullen de toekomstige bewoners van Exodus-Utrecht werkervaring kunnen opdoen. Contacten met werkgeversorganisaties worden momenteel ook al gezocht.

En niet alleen in Utrecht zien ze wat in de opzet van Exodus. Ook in Roermond, Maastricht en Nijmegen werken inmiddels stichtingen volgens hetzelfde stramien. ●